

ZEEVAARTPROPAGANDA BIJ DE JEUGD.

Door Jos. SIOEN,

Ingenieur.

Dat zeevaartpropaganda bij de jeugd hoogst noodig is, valt niet te betwijfelen. Over 't algemeen staan onze jongens als vreemdelingen tegenover de zeevaart. Nochtans heeft het avontuurlijke van de zeevaart steeds de jeugd bekoord. Hoe kan men daarvoor propaganda maken bij de jeugd?

Er wordt niet vereischt dat ieder jongen een specialist in zeevaartkwesties worde of dat de propaganda gevoerd worde als voorbereiding tot de zeemanscarrière. Het doel dat beoogd wordt is een maritieme geest doen heerschen bij de jeugd. Daarom moet men eerst België doen kennen onder oogpunt van zeevaart en die kennis moet op school opgedaan worden.

Het valt te betreuren dat de Vaderlandsche Geschiedenis, zooals ze op de school aangeleerd wordt, geen hoofdstuk wijdt aan ons maritiem verleden. Het is wenschelijk dat er een facultatieve les over ons maritiem verleden in de leer-gang over Geschiedenis ingeschakeld worde. We denken evenwel dat het initiatief moet uitgaan van de Zeevaart-academie.

Dat ware een eerste les van maritieme fierheid. Een tweede betreft onze Aardrijkskunde. We mogen fier zijn over onze handels- en visschershavens. Nochtans zijn deze te weinig bekend bij de jeugd. De oorzaak daarvan is dat de havens maar een klein hoofdstuk vormen in de Aardrijkskunde van België. Daarin staan veel onnauwkeurigheden. Men moet slechts nagaan hoe de haven van Zeebrugge verhandeld wordt in sommige schoolboeken. Om den leeraar toe te laten wat meer bijzonderheden over zeevaart te geven is het noodig dat hij over een breedvoerige documentatie beschikke. We denken dat een les over ons maritiem verleden en een meer uitgebreid verslag over onze havens en vloot zou volstaan. Meer zeevaartpropaganda in het kader van het schoolprogramma is niet wenschelijk, ten eerste omdat de schoolprogramma's reeds te veel overladen zijn en ten tweede omdat de schooljongen, over 't algemeen, een afkeer voelt voor hetgeen hij gedwongen is te leeren.

Meer kennis over zeevaart moet opgedaan worden op de school door zeereizen, bezoek aan havens en schepen, bezoek aan musea en zeevaarttentoonstellingen en door filmvertooningen.

Door zeereisen. Daarmede werd reeds aangevangen. We moeten het Zeewezen gelukwenschen de schoolreizen Oostende-Antwerpen te hebben ingericht. Benevens een aangename boottocht, maken de schooljongens kennis met onzen nationalen stroom. Dat is veel nuttiger dan een dorre les over Aardrijkskunde. We zouden echter gaarne die tocht voorafgegaan zien door een les over hetgeen te zien valt gedurende de reis, zoo bv.: de betonning, het loodswezen, de kenmerken van de stroom, enz. We hopen dat het Zeewezen het reisprogramma zal uitbreiden en dat weldra de eerste schoolreizen naar Engeland zullen ingericht worden.

Door bezoek aan havens en aan schepen. Iedere Belgische schooljongen zou moeten in de gelegenheid gesteld worden de haven te Antwerpen te bezoeken. Dit ware een groote les van maritieme fierheid. Ook nog andere havens bezitten merkwaardigheden, zoo bv. de zeemuur te Zeebrugge. Vergeten we niet ook onze visschershavens te bezoeken.

Het havenbezoek dient aangevuld te worden door het bezoek aan een groot schip. De jeugd van onze havensteden zou hier kunnen bevoordeeld worden : ieder type van schip zou bezocht worden : een vrachtschip, een passagierschip misschien een oorlogsschip en een zeilschip.

Door bezoek, onder bevoegde leiding, aan musea en zeevaarttentoonstellingen. Melden we hier, als voorbeeld, het museum ingericht door de Koloniale en Zeevaartkring te Brugge. Ieder havenstad zou dergelijk museum met bibliotheek en leeszaal moeten bezitten.

Door filmvertooningen. Gedurende de wintermaanden, dienen er speciale filmvertooningen voor de scholen op touw gezet te worden. Filmen over zeereizen, kruisvaarten, havens en scheepsbouw zouden het programma van die vertooningen uitmaken. Het ware wenschelijk dat er jaarlijks een lijst van die filmen opgemaakt worde, niet alleen ten behoeve van de scholen maar ook voor de kringen die wenschen zulke filmen voor hun leden af te rollen.

Al die propaganda kan op school gevoerd worden buiten het schoolprogramma. De bezoeken kunnen plaats grijpen tijdens de verlofdagen. Om die propaganda te voeren moeten

eerst de schoolhoofden min of meer bekend zijn met al hetgeen de zeevaart aangaat. Onbekend is onbemind. Het is dus noodig de leeraars, voornamelijk diegene der handelsecties, een breedvoerige documentatie aan de hand te doen. We denken dat zulks de taak is van het Zeewezen en van de havendiensten. De bezoeken aan havens en schepen zoowel als de filmvertooningen dienen ingericht te worden door de plaatselijke zeevartkringen in samenwerking met de schoolhoofden.

We denken dat het niet uitsluitend de taak is van den leeraar zeevaartpropaganda te voeren. Om een maritiemen geest te doen heerschen bij de jeugd, hangt dit van de jeugd zelf af.

Het is noodig dat de jeugd, buiten de school, zich uit eigen initiatief op zaken toelegt, die betrekking hebben met de zeevaart. Vooreerst moet men betrachten dat onze jongens, op gebied van ontspanning, zich met zeevaart onledig houden. Dat kan door zeescouting, jachting, modelbouw en kanosport.

Zeescouting is het sterkste propagandamiddel voor de zeevaart. Het is een school van zeemanschap en tevens een school van wilskracht en karaktervorming voor den jongen. Nochtans richt zeescouting zich enkel tot een elite. Het kan niet in de massa dringen, anders zou het te veel van zijn karakter verliezen.

Jachting en voornamelijk kruisvaartjachting is een uitstekend propagandamiddel. Ongelukkig is jachtsport niet in het bereik van iedereen : zij richt zich enkel tot een hooge sociale klas. We wenschen dat de jachtclubs enkele kleine zeilbooten ter beschikking van hun jeugdige leden zouden stellen of beter nog : dat er speciale clubs gevormd worden die kleine zeilbooten en misschien kruisvaartbooten aankopen en ter beschikking van hun leden stellen. In dit geval dienen deze clubs geldelijk ondersteund te worden, anders zou het lidmaatschap te duur kosten en een groot deel der jeugd verwijderen.

Dan hebben we de modelbouw. Het bouwen van modellen, bijzonderlijk van modellen van zeilschepen, heeft altijd de jeugd bekoord. Veel jongens bouwen hun model zonder behulp van plan. Daaruit komt het menigmaal dat de modellen geen goede afmetingen hebben en zelfs niet kunnen varen. Om dit te vermijden en ook om de jeugd aan te zetten modellen te bouwen is het wenschelijk dat de jeugdtijd-

schriften een speciale rubriek over modelbouw uitgeven. De modeljachtclubs dienen zich daarmee te bemoeien.

Kanosport is misschien geen rechtstreeksch propaganda-middel voor zeevaart maar door kanovaren stelt de jongen belang in schepen en scheepvaart en ook in zeevaart. Indien de kanosport tot nog toe niet doorgedrongen is bij de jeugd is het om verscheidene redenen. Vooreerst dat kano's en kayaks enkel in het bereik zijn van goed bemiddelde jongens. Van een anderen kant, indien een jongen zijn kano zelf wil bouwen, is het hem moeilijk de noodige plans aan te schaffen daar boeken over kanobouw over 't algemeen zeer duur kosten. Daaruit komt het dat veel jongens een kano naar eigen goeddunken bouwen. Wellicht zal hun kano veel te wenschen laten en zullen ze zich ontmoedigen. Er moeten middelen aangewend worden om kanobouw in het bereik van ieder jongen te stellen : kanovaren moet de geliefkoosde sport van de Belgische jeugd worden. Daarom dienen goedkoope plans van enkele types van kano's uitgegeven te worden. We denken dat zulks de taak is van de kanoverbonden.

We hebben uiteengezet hoe het mogelijk is zeevaartpropaganda te voeren bij de jeugd, op de school en buiten de school als ontspanning. Hetgeen we hier in korte trekken geschetst hebben, kan verwezenlijkt worden door het Zee-wezen of door de bestaande zeevaartkringen. Men hoeft dus hier geen speciale diensten te scheppen of groote uitgaven te doen.

Het is onze vurigste wensch dat deze korte uiteenzetting aanleiding zou geven tot uitbreiding van de zeevaartgedachte.
